

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politični i
kulturni tjednik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Ét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. augusztus 15.

Broj 33. Szám.

Politične poti.

Vszakoga csloveka miszel i
gvüsanje postüvati moremo. Sz-
m je pa në povédano tüdi i tó.
a naj nyegovo pót zaszedüjemo.
ákse szo i najgosztése politič-
e poti, med sterimi najdemo
ostene i je lüdjé po dogovártja-
yi politični agentov za nepos-
eno miszlijo, toj nepostenoj poli-
csnoj poti szo pa nevdüseni
zaszedüváci, csi té postenoszt
zugeréra vnyi plácsani agent.

V politiki je težko zagoto-
ti pót postenoszti. Tiszti poli-
k, kí je vendar po nekrívom
risao na edno za národ skodlivo
politično pót, nebóde tó kricsao
ed národ zakaj i kak je skod-
vo, nego csi sze je vtom ogvü-
ao, aldüje szam szebé, naj bár
kúcsi sto ka scsé, szamo da od
kode národ opomené, ga te 'ze
zaszedüje ali në. Szvojoj düsnoj
észti je vszedno zadoscsénye
csino. Tiszti politiki pa, za steri
kodo je on drügi národ réso od
kode, je szamorazmeto, kricsíjo
dolinoszijo toga, za odávca ga
apecsátijo z ráznimi lázmí, i vu
szvojo politično szlüzbo posztá-
ijo vesz szvoj stamp i agitátové
vszo energijov nepostenosztí,
szamo prekrívijo one, kí pos-
eno pót idejo. Posteni politik
noma dela, pocsáka vrémen, med
sterim sze vnóge lázi törem vö-
zida. Potom pride postenoszti
vözda, kí z pravice zárki pre-
escsí lázi-törma viszikósz, tihó-
na naszprótno oszvedocsi, ver-
nyane brez kricsa potrdi, — do
ostene poti.

Tak je biló tó tüdi i za vo-
tev vrémena, leta 1923. Kandi-
lát nõvonasztávlene „Vjedinyene
Prékurszke Sztranke“ je tiszti-
rát tüdi prevedo nevarnoszt próti
nasomi národ, kí bi ga doszégno
csi bi z ednim ali dvema mandá-
uma pripomágo demokrátzsko
Pribicsevicsovo sztranko do próti-
métskoga političnoga dela, záto
dokecs je escse në prekeszno
biló je opozóro lüdi-volilce na
nevarnoszt, odsztopo në, vendar
szam sze odsztráno od aktivnoga
dela z lüztov i sztrankov, kí je
bíla za nas národ skodliva. Rájsi
je püsztó vsze hüdbó na szébe
szklászti, z sterim szo ga za
„odávca“ zapecsatili prizadeti,
nevoscslívi i neprijátelje, i tó za
národ, naj szamo národ netrpi.
Tiszti, kí szo tomi tüdi preci

krívci bilí, sze direktno në, ali
indirektno tak bránijo, pod krö-
vom stranke i nyé lüztov, ka
drügoga blátijo. Ali naj bóde
nyim na díko, szmo vszedno
veszéli, ka je isztina rávnocs na-
szprótna. Szamo, ka mácsék té
zacvili, gda nyemi na rép sztó-
píjo!...

Na té düge i 'ze szkoro po-
záblena leta bi sze szamo zavó-
lotoga nebi povrnoli, csi bi za
nase isztine potrdítev rávnocs
vezdaj nebi edno znamenito prí-
liko meli. Szvetli dokáz je za
nász dr. Kukovec Vekószlav,
bivsi miniszter, mariborszki fiská-
lis, lüsztonoszilec leta 1923. za
mariborszko oblászt, na lüszti de-
mokrátzke sztranke, na steróje
je kandidéao tüdi i kandidát
tisztokrátna „V. P. Sz.“ Szam dr.
Kukovec, escse té mocsen de-
mokrát, je tüdi csemeren büo
na Kúhara, kak kandidáta Prék-
murszke partáje, zakaj je zahválo
na kandidaturi. Në pa mogócsé
záto, kak szo vszi demokrátí
kricsali, szamo g. Kukovec në,
zakaj sze je „ódao“, nego bole
záto, da je tak ne mogao do
mandáte prítí i ka bi vecs kak
gvüšno priso do minisztra, csi
bi koalícija bíla, z stere plácsé
bi szi nazászpravo tiszti stiri
milijon koron pénez, stero je po-
trosó za politiko, kak posteni po-
litik i stere je zcecala 'znyega
demokrátzka partáje za organi-
zációje partáje, na stere vódecse-
ga konya szo sze drügi vszeli i
nyega na cidili püsztíli, porínoli
nazáj v fiskálisko kancalájo. Za-

tó je büo mogócsé malo cseme-
ren, ali në gvüšno, za drügoga
voló në, ár je itak v punom zná-
nyi büo kvárne politike demo-
krátzke partáje za národ, i znao
tídi i tó, ka je Prekmurszki kan-
didát tó v právom vrémeni vzeo
na pamet, stero je në zámero
csi sze zavolo toga na kandida-
turi zahválo.

Vsze preddogódké, kí szo
dáli vzrok za odsztop, ali kak
szo oni erkli za „odávca“ nemo
citerali, ár bi na ednoj sztráni
predügo biló, na drügoj sztráni
pa nescsemo ponávlati 'ze po-
záblenoga dela. Szamo tó scsé-
mo povedati sztem, ka je pravica
na nasóje sztráni té, gda je g. dr.
Kukovec 'ze dnesz tüdi vösztópo
z tiszte demokrátzke sztranke,
steróje je verna kotriga büo tak
dugo, dokecs je ne szploh za-
gvüsaní büo vunyé skodlivoszti
za národ. Csi je on tó keszné
vzeo ná pamet kak nas Prék-
murszki kandidát, tó je pripíszati
tomi, ka je on escse düze
vervao nyí masztnimi recsámi.
Vendar je pa dnesz 'ze vsze za
láz szpoznáo ka szo nyemi po-
vedali, i sze je sztem, ka je on
vösztópo z demokrátzke sztranke
i je dnesz 'ze kotriga Radičové
sztranke. Pa në sze je „ódao“,
nego je previco skodlivoszt poli-
tične poti i sze je vzeo na drü-
go pót, na pót tiszto, stero od
po szvojoj miszli za posteno i
dobro. Tó miszel pa moremo
postüvati, kak pri vszákóm drü-
gom csloveki.

A szovjetkormány erélyesen cáfolja az orosz forradalomról szóló híreket.

Arról, ami Oroszországban tör-
ténik, még mindig nem lehet tiszta ké-
pet alkotni, mert a távirati ügynöksé-
gek egyre újabb és újabb jelentéseket
közölnek, az oroszországi forradalom
terjedéséről, míg ezzel szemben a szov-
jet kormány hétfőn hivatalos cáfolatot
adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy
Oroszországban teljes rend és nyuga-
lom van. Bár a cáfolat értékét leront-
ja az a körülmény, hogy a legkülön-
bözőbb pártállású lapok is közlik az
oroszországi forradalom kitöréséről
szóló híreket, bizonyosnak látszik, hogy
ezek a hírek tulzottak.

Bukaresti jelentés szerint egyre
súlyosabb jelentések érkeznek az orosz-
országi forradalomról.

A lázadás délkeletről egyre terjed
és már Zsmeringa, Visnica, Proskuro-
vig elharapódzott. A forradalmi mozga-
lom a legerősebb a Fekete tenger és a
Kaspi tó között. A forradalom kétirá-

nyu, Trockij és Zinovjev állnak a forra-
dalmi csoportok élén Trockij az egész
kommunista program revízióját követeli.
Az ukránai lakosság fellázadt és a
felfegyverzett parasztok mindenütt gyil-
kolnak.

A legújabb jelentések szerint
Zinovjevet és Trockijt letartóztatták
és ismeretlen helyre szállították Troc-
kij Tevskiben fogták el. A várost vö-
rös hadsereg ostrom alá vette, telje-
sen körülfogta és végül sikerült meg-
hódítania. A vörös hadsereg állítólag a
tüzéséget és tankokat is mozgósította.

A román kormány, amellyel, hogy
a dnyeszteri örségeket megerősítette,
a Fekete tengeren is szigorú rendszá-
bályokat léptetett életbe.

Mint Párisból jelentik, a szovjet
kormány félhivatalos távirati irodája a
világ valamennyi nagy könyomatásá-
hoz cáfolatot juttatott el, amelyben a
szovjetkormány kijelenti, hogy az orosz-

országi forradalomról a vörös hadse-
reg lázadásáról, a vérengzésekről és
a tömeges letartóztatásokról szóló hi-
rek teljesen alaptalanok és egész
Oroszországban teljes rend és nyuga-
lom van.

Je vsze mogócsé?!

Híza za posto sze je 'ze posz-
távlata v M. Szoboti, kak je pa viditi
'ze vnapré, bódejo — zvün ednoga —
vszi lokáli pretmicsni, kak zídána pár-
ma, csi nedobíjo escse zgoránye szvet-
lóbe. Mogócsé sze pa záto dela tak
tmicsna, da lasztník nõve elektricsne
razszvetláve vecs zaszlúzi. Tó pa vsze
edno nebóde vugódnó za cslovecse
zdrávje.

Ka je M. Szobota szrediscse i
prédnye meszto Prékurja, tó 'ze tüdi
i tiszti znájo, kí szo za Prékurje
szamo escse vezdaj zvedii. Zvedli
szo, prisli eszi, ali 'ze na prvi pogléd
szó meli zamerkanje próti vidócsim
nerednosztam, ki escse vezdaj kra-
lüjejo kak pred pár létami. Té tühin-
ci szo meli praviti na cestin práh,
na prásnatna velko trávo po preglo-
boki i za váras nedosztojni grabaj,
escse vecs pa szo kritizéráli vu té
grabaj sztojécso gnojsnico, kí v ni-
kakso formo nedájo M. Szoboti va-
raskoga képa i varaske szagé. Misz-
limo ka bi niscse nebi zamero, csi
bi sze krívci, hízni lasztníki malo
osztrése szpómenili. Ogracseki na
ceszti, mlaka („ligatító“) v koszta-
nyovji tüdi ne szlüzijo na lepóto
'vára:ac. Csi szo sze kanalizációje
delale nigda v privátom interessi, v
obcsnom interessi sze pénezje naj ne-
sparajo.

Pri oddaji grofovskoga imánya
Szapary, szo 'ze na réd prisla zvün
gráda sztojécso híza. Vsze trí híze v
Grajskoj vilíci szo po fál ceni oddá-
na »agrárnim interessantom«, brez
toga ka bi tó na potrébno i podpi-
szano formo razgláseno biló. Tak je
itak bógse ka je në razglásemo, ár
ji tak niti telko nekostá edna poednoj
kak tá nájszlabésa nabijanca drüge
interessente!

Elektricsne stange sze 'ze vóka-
pajo po M. Szobote vilicaj, szamo
bi je malo bole v liníjo léko poszta-
vili i në na zaveránya obracsája,
szkoroda na szredíno vilice, ár szo
'ze itak prevözské.

»Cseden cslovek sze na drügoga
kvári vcsi«, — právi pregóvor. Nasi
lüdjé v Prekmurji szo tüdi táksi, sze
drzíjo toga pregóvora, ali nevéjo tó,
ka gda je vrédno potom pregóvori
sze drzati, kak napriliko bi sze nebi
szmeli ravnatí vözda pri elektrifiká-
ciji, gda bi cenése prisli zráven i
gda je 'ze oszvedocseno, ka je elekt-
rika za vérsztveno napredüvanye naj-
vecs vrédna náprava.

A tisztviselők árvizsegélye.

Írta: PREK MÓRICZ.

A borzalmas árvíz, mely az idén oly szörnyű csapást mért az ország egy nagy részére, minden egyes polgárának kötelességévé tette, hogy tehetségéhez mérten segítsen a szenvedőkön s vagy egy könnyét törölje le a siránkozóknak, vagy egy betevő falatot nyújtson az éhezőknek. Hisz nincs nagyobb csapás, mint az a szörnyű veszteség, mikor az ember pillanatok alatt hajlék és betevő falat nélkül marad s puszta életén kívül mindenét veszve, koldus botra jut.

Ilyenkor az első segílyt, a legnagyobbat mindig az állam adja, mert ez kötelessége; de oly nagymérvű első segílyt, — mint amilyenne ily szomorú időkben égető szükség van, — más nem is nyújthat, csak az állam.

Az állam után következnek a társadalom különböző rétegei. Az ország társadalmának egyik legtekintélyesebb osztálya a tisztviselői kar. Csupa intelligens, megértő elem, minden segílyt nyújtásnál számot tevő faktor. Tehát a segítők akciónál az ő anyagi ereje is igénybe lesz véve. Hogy a segílyezés minél hatékonyabb és egyöntetűbb legyen, az állam a jelen esetben nem kérdezte tisztviselőit, hogy ki mennyit szándékoznék nyújtani adomány képen, hanem kormányintézkedéssel elrendelte, hogy mindazok, akik tőle fizetést élveznek, abból bizonyos százalékot 3 hónapig tartoznak segílyképpen odaadni, illetve tünni azt, hogy ez a hozzájárulás fizetésükből három hónapon át levonassék.

Tehát elő áll a kényszersegély-adományozás.

Ez pedig nem érdem! A tisztviselőkar ssha semmiféle segítők akcióból nem vonta ki magát, nem tenné a mostani esetben sem. Bizonyos, hogy mindenki jó szívvvel nyújtana oda annyi dinárt a jótékony célra, a mennyit nélkülözni tud. Hiszen minden tisztviselőnek, — aki havi gázsiból él, — a büdzséjében van előirányozva bizonyos

összegecske jótékony célra, amit a legszegényebb is szívesen odaad.

Az állami tisztviselőknek egy tekintélyes rétege a kormánynak ezen kényszerítő intézkedését magára nézve sérelmesnek találta. Egy jó része a tisztviselőknek azért, mert nekik is van az államtól hátralékos kapni valójuk, tehát nem tartják méltányosnak azt, hogy így is csonka fizetésükből még levonások is eszközöltessenek. Ilyenek azok, kiknek még fizetési különbözet címén van követelésük az államtól, továbbá a nyugdíjasok, kik már mióta várják a régen megígért dinár alapon való rendezést; akiknek helyzete már olyan, hogy bizony-bizony a koronás nyugdíj mellett maguk is segílyezésre vannak szorulva! Pedig ezek is szeretnének ám adni, s arcpirulással kénytelenek bevallani, hogy fáj nekik, hogy ha ők nem adhatnak! Adja meg tehát az állam is az ő tisztviselőinek járandóságát hiány nélkül, igazságosan, s akkor elvárhatja joggal, hogy a tisztviselőkar is örömmel és nem zugolódással teljesítse minden társadalmi kötelezettségét erejében mérten!

Aki nem ismeri a havifizetésből élő kis tisztviselő helyzetét, az nem képzelel el, hogy mily szorongva kell a fizetést beosztani, hogy az 30 napig kifussa. Csodálkozunk azon, hogy egy prekmurjei szlovén láptársunk oly annyira fényesnek találja a tisztviselők helyzetét ma, hogy a fizetésükből még jóval többet is hajlandó levonásba hozni, s följajlani a jótékony oltárára. Igen jó ötlet egy olyantól, aki nem tisztviselő. A másébból nagyon kényelmes dolog utalványozni! Ennek az ötletes cikkirónak egy pompás fejős tehene lehet, a melyeknek a farka alól jönnek ezek a tejeles indítványok. Ugyancsak nagy abulust adhatott az árvíz károsultak számára ez a boldog intellektuel, aki sem nem gazdálkodó, sem pedig nem tisztviselő? Ez kitűnik abból, hogy valójában egyiknek a helyzetét sem ismeri. A földművelő sorsát tulontul lesajnálja, míg a tisztviselőjét annyira fényesnek képzelel, mintha a boldogság meg a tisztviselőség egy és ugyanaz lenne.

Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy e földműves izzadva, kérges tenyérral állítja elő a minden napit; de ha az megvan neki, akkor nyugodt, mert helyes beosztással meg van a megélhetése. nem mondják fel a lakását, tehát megelégedett s mivel legtöbb idejét a szabadban tölti, jó levegőn egészséges is. Napi munkájában jól kifárad néha-néha, nem szorul mindenféle sportokra, hogy ép testre tegyen szert. Ő a maga módján, az ő egyszerű környezetében sok olyan gondot nem is ismer, a mi a tisztviselőnek még az életét is megrövidíti. Annak, hogy ha a földművelő, vagy mondjuk a kiscgazda nehézséggel küzd, panasza van, nem a tisztviselő az oka. Senki talán jobban nem óhajtja, hogy a gazdának jó sorsa legyen, mint épen a tisztviselő, mert az ő sorsa amazéhoz van csatolva.

Igaz, a tisztviselő havonta rendszeren megkapja a fizetését. Ebből kifizeti a lakását, a család élelmezését és ruházatát, fűtést világítást stb.; kérdés, marad-e valamije, elég-e a fizetés a rendes kiadásokra, mert akárhogy alakul is a helyzet, változnak az árak, a fizetés marad egyforma. Minthogy a tisztviselő családfenntartó is marad tehát neki annyi gondja, hogy éppen elég legyen arra, hogy akárhányszor még nyugodt éjszakai álma se legyen. Hátha még a családot betegség látogatja meg? Azt csak az tudja, hogy minő baj aki már átment rajta! Ilyen formán fest a valójában a szép és jól fizetett tisztviselői helyzet.

Gondoskodott az élet úgy az egyik, mint a másik osztály részére kevés örömről is, de viszont rakott is ám gondot mindegyiknek a vállára, hogy néha épen elég görnyedezni alatta, ha mindenki nem látja is.

A tisztviselő nem mutogathatja léptea-nyomon a maga nyomorúságát; sem pedig uton-utfélen nem koldulhat. A folytonos panaszoklás sem kenyere, tehát kéri, követeli ő is a magáét. Ezt föltétlenül megérdemli, ha kötelességét teljesítette; de meg is kell neki adni az övét, hogy kötelességeit gond nélkül elláthassa.

Hogy a tisztviselő csak pár órát dolgozik naponta, míg a gazda egész nap munkája után jár, ez olyan párhuzamosítás, ami sehogy sem helyes. Okos ember nem mond ilyent. Kérdelem, hogy valaki egyfolytában hány óráig tud okos dolgokat írni? Ugye kimerítő dolog ez is? — Viszont a krumpli kapálás is fárasztó!

Ne akarja tehát tisztelt láptársunk a tisztviselők fizetését mégjobban redukálni, mert nem annyi az, hogy abból valaha egy is vagyont gyűjtött volna! Magától értetődik, hogy itt csak az alacsonyabb rangú tisztviselőkről van szó, kiktől pedig a kis fizetés ellenében az állam minden tehetségüket, egész energiájukat követeli cserébe. Vannak azonban busásan fizetett ellátottjai is az államnak, kiktől sem nagy kvalifikáció, sem valami nagy tehetség nem kívánatik, inkább ott harácsoljon tisztelt láptársunk az árvízkarosultaknak, onnan szép összegre lehet szert tenni. Ilyenek például azok, akik oly fényes napidíjakat élveznek, akiknek négy napi jövedelmük annyi mint egy tisztviselő havi fizetése. Van ám sok ilyen is!

Szóval, igazságos mértékkel mérjünk mindenfelé.

A kisebbségi kérdés

a bécsi jogászkongresszuson.

A bécsi nemzetközi jogi kongresszus hétfői ülésén Alfred Hopkinson professzor elnökölt, aki foglalkozott a nemzeti kisebbségek helyzetével és megállapította, hogy a kisebbségek jogilag a legteljesebb egyenlőséget élvezik, a valóságban azonban illuzórius ez a jog.

Szerinte a Népszövetség garantálja a kisebbségek védelmét, a panaszokat azonban csupán hármas bizottság elé utalja és a tárgyalásokról nem értesíti pontosan a panasztevő kisebbséget.

Binnen francia delegátus szerint a panaszos kisebbség helyett legtöbbször a bepanaszolt kormány lép elő panaszosnak, ami

Az okos férfi.

Írta: L. K.

A juhász sunyított egyet és megpördörte apró bajuszát. A kutya látva gazdája nyájas ábrázatát, fölkel, elkezdte a farkát csóválni és a jövevény körül jár.

— Aztán hogy jutottál hozzá? — tudakolta a vendég.

A legény megvonta a vállát és ravaszul hunyorgatva válaszolt:

— Adódott.

— Adódott? persze hogy adódott — felelt a gavallér — de hogyan szeretted beléd? Sokat jártál utána? — tette hozzá önkénytelenül.

— Nem én, tekintetes ur.

A látogatót érdekelte a dolog. Vajon hogyan hódította meg ez a szerelmes bajtárs az ő imádottját?

— De hát csak nem szaladt utánad? Nem vagy a leghiresebb legény, mi?

A fiú tagadólag intett s paraszti szokás szerint a mozdulat elvégzése után felelt.

— Ugy volt tekintetes ur, hogy találkoztunk a libapásztón. Én azt kérdeztem tőle, hogy nem látta-e a kari kásomat, amit tegnap vesztettem el arafelé. És azt nyomban belémbomlott. Ásó-kapa se választaná már el tőlem — tette hozzá dölyfösebben.

Az ur nevetett, aztán egy szivart adott a legénynek és tovább sétált. Egy ideig még félig mosolyogva, félig megvetéssel gondolkozott rajta milyen állati életet él a paraszt, akinek elég ha a karikása elvész, hogy a leány a szeretője legyen, aztán a saját ügye foglalta le. Az asszony nem jött, jól-lehet a fenyesekből már fehér párák emelkedtek az égnek s a kék hegyek komor palástokba öltöztek. Távol kigyult a vasúti órház lámpája s az előbb még vig kolompszó egyszerre bánatosn hangzott.

Egyszerre ideges lett, az árnyak, mintha a lékére szálltak volna a csatlódás lehangelődöttségére fogta el. Türelmetlenül nézegetett az ut felé, de semmi sem látszott; a hazatérő csordák porfelhője a fák körül uszott. A férfi az idők folyamán megtanulta, hogy

nyugodtan gondolkozzék s fegyelmezett agya most se hagyta cserbe, de a következtetések elől, amelyeket le kellett vonnia, el szeretett volna szökni. Amit délután errefelé jártában nemes tornának nézett, az most nyomorúságos bábjátéknak tetszett, a lelki celszövények ostobáknak látszottak, török együgyűek, s alakja, amelyet mintha messziről maga előtt látott volna szánalmasnak. Semmi férfiaság nem volt a gépezetben, amely egyszerre tehetetlenül mint a kátyukba akadt léghajó állott meg. Agya könyörtelenül folytatta a leleplezést, megmutatta szíve ürességét teljes elbizakodottságát és lelke kendőzöttségét. Még egyszer remény fogta el szívet, hátha az asszony mégis eljő, de azután be kellett látnia, hogy időre itt volt, a lejtő egészen bealkonyodott s az országút pora beleveszett az éj sötétiségébe.

Hazafelé indult. Amint az utra lépett, jobbra tőle a lankáson pásztor-tüzet látott és halk nevetést hallott. Megállt egy pillanatra s a láng fényénél megismerte a délutáni juhászt: egy pruzsliki leány ült mellette s subán

és valahányszor a legény megölelte, bár a lélekzete is beleakadt a szoritásba, buján kacagott fel. A pásztor mintha megváltozott volna: alakját a tűz fénye megoagyította, szemei vadul csillogtak, s alakja keményen, férfiasan, mintha a szikla a fenyvesből vált ki az éj homályából. A leány gyönyörködve, büszkén és mégis megalázkodva nézett föl rá és görcsösen, mintha soha el nem akarná engedni, fogta a szüre ujját. Látszott, hogy a világ végére elmenne ezért a legényért, aki ereje tudatában leereszkedőleg simogatta göndör haját.

A férfi egy cseppet szégyenkezve ment tovább. Milyen más volt ez a szerelem, mennyivel vadabb, igazabb és keményebb, szinte áradt róla az erő és bujaság. Rosszkedvűen gyűjtött szivarra és félóra múlva otthon volt.

A fürdőhely esti fényben ragyogott. Az apró, cziárra nyírt fák között nagy villamos gömbök berregtek, a filagóriában játszott a cigány, a tágas veranda tele volt csipkés, ékszeres asszonyokkal, kicsipet betegekkel. A me-

alaposan elveszi a kisebbség kedvét attól, hogy nemzetközi döntés elé bocsássa sérelmeit.

A magyar és csehszlovák delegátus felszólalásai után azt az indítványt fogadták el, hogy a panaszkok előterjesztésére a kisebbség parlamenti képviselő, autonóm testületek, valamint egyházi és gazdasági testületek legyenek hivatva.

Glászi—Hirek.

— Ev. 'zinat v Novom Vrbszi, II. tao, sze t.m. 17. zacne na stero odidejo tüdi i nasi Prekmurszki cérkevní i szvetszki mo'zje.

— Stirideszétjezro Din. na lutrijaj je gvinao Horvat Jo'zef kovacs ki vucse nec domá z Fokovec. Doszta szrecse k toj szrecsi!

— Državna realna gimnazija v M. Soboti. Razredni izpiti se bodo vsili 30. in 31. avg., začetek vsakokrat ob 8 h zjutraj. — Vpisovanje učencov v I. razred bo v sredo 1 sept. od 10—12 h dopoldne in v četrtek 2. sept. od 8-10 h. Predložiti je treba rojstni list in obiskovalno spričevalo za sprejem v srednjo šolo. Sprejemni izpit ze 1. razred se vrši 2. sept. od 10 ure naprej. Vpisovanje repetentov v I. razred in vseh ostalih učencov v II. do VI. razred bo v petek 3. sept. ob 8 h. Vsa druga pojasnila so razvidna na deski za razglase. Ravnateljstvo.

— Krojaški in čevljarski tečaj. Skupna obrtna zadruga v M. Soboti naznanja krojaškim in čevljarskim mojstrom, da se začne krojaški tečaj dne 17. augusta t. l., čevljarski pa nekaj časa poznej, opomina zadruga vse prizadete mojstre, da se kak naj prle dajo vpisati pri imenitvanj zadrugi. Načelstvo.

— Okrožni agrarni urad v Maribori, Koroška cesta 19. naznanja, da od vezdaj naprê bôdo urádne vöre od 8. do 11. izklüčno szamo vszako szoboto obdržávane za prebiválsztvo.

— Vlomitvi. Brezdelnoszt nasi lüdi sze 'ze in natura szka'zúje. Té tjeđen szo v lomili v hi'zo g. Gross Hermana v Fokovci, gde szo odneszli 1200 D. z bankasom vréd, pri Szép Juliji v

Moravci pa 2500 Din, dvé vrecsi pšenice i szkoro vsze oblêko. V Domajšovci pa od trgôvca Schönauera pêneze i blágo v szküpnój vrédnoszti 40.000 Din.

— Elektricsne razszvetlávne stange sze szilno vposztávlažo, tóda szamo v M. Szoboti, — po veznicaj në.

— Obcsinszka hranilnica v M. Szoboti sze namenyáva vposztáviti, kak szmo zvedli. Tô je velka znamenitoszt venđar pa bi dobro bilô pritégnoti k toj akciji bli'zánye obcsine, da bi tak escse varnési posztao té institut i bi obcsna vugodnoszt bole zagvüsana bila. Tak sze pa miszli, ka bôde vszega Prék murja pêneze szamo za M. Szoboto delao vugodnoszt.

— Uj takaré. Turniščén uj takarékpénztárt alapított a Klekl párt. Az új pénztárat elnöke Greif János káplán. Fog-e majd prospórálni az új takaréka másik (demokrata) mellett, azt ma még nem tudjuk.

— Állami reál gimnázium M. Sobota jelenti hogy az osztályvizsgák avg. 30. és 31. reggel 8 órai kezdettel, tanulók beiratása az I. osztályba szept. 1-én 10-12 óráig, csütörtökön, szept. 2-án pedig 8-10 óráig történik. A beiratáshoz szükségeltetik: keresztleveél és a felsőbb iskola látgatására jogosító iskolai bizonyítvány. Az I. osztályba kötelező felvételi vizsga szept. 2-án d. e. 10 órakor kezdődik. Első osztályos ismétlősök beiratkozása ugyszintén az összes II-VI. oszt. is pénteken, szept. 3-án 8 órakor történik. Minden más tudnivaló az iskola hirdetési tábláján látható. Igazgatóság.

— Predanovci. Gaszilszka 'zupa Sztrükovszke, té edem tao, bode pri nasz méla 'zupno vájo, z prosztimi i tehnicsnimi vajami, ki bôde jáko interessantna, dnéva 22. aug. ob 2. Potomtoga veszelica v krčsmi g. Vlaja. Pozávla sze vszáki, ki sze dobro scsé csütiti.

— Nyugdijazás. Skurjanc Ferenc csendörormester, a turniščei csendörörs vezetője nyugdíjba ment s leszerelvén, Turniščéról eltávozik. — Skurjanc tá-

vozását Turniščén öszintén sajnálják, mert megértő, tapintatos közeg volt, a mellett intelligens egyén. Szóval jó ember volt, szokták mondani az ilyenekről.

— Postatakarékpénztár. A postahivatalok mellé szervezett postatakarékpénztárak már megkezdték működésüket. A közönség tehát megkezdheti a takarékoskodást. Tíz dinár a legkisebb betét egy befizetési lapon s már ennek ellenében megkapja a betevő a központból, Beográdból a betéti könyvecskét. A postatakarékpénztár nagyon fontos és közhasznú intézmény, különösen a szegényebb osztály részére, kinek nem áll módjában nagyobb összegeket félretenni. Így pedig már 10 dináronként is lehet akár egy év alatt, megtakarítani egy akkora összeget, hogy abból talán egy jó ültöny ruha is kikerül. De felszaporíthatja a betevő a betétjét 25 ezer esetleg 50 ezer dinárra is. Miután a postatakarékpénztár állami intézmény, magától értetődik, hogy a betét biztos helyen, az államoál van. A postahivatalok kézséggel megadnak minden ide vonatkozó felvilágosítást.

— Fiu az apa ellen. Családi viszálykodásból kifolyólag e hó másodikán reggel véres verekedés volt Vidra Mihály turniščei lakós házánál. A verekedés folyamán előkerült egy konyhakés is, mellyel apa és fiu össze-vissza sértegették egymást úgy annyira, hogy az öreg Vidra kénytelen volt orvosi láttelelet kivenni s fia ellen panaszt tenni. Miután a csendörőség is tett jelentést, így az ügy a büntető bírósághoz kerül.

— Veszélyes a dohány ültetés. A fináncok Gomilica és Turnišče községek határában a kukoricák között dohánypalántákat fedeztek fel. Az illetőket persze feljelentették s így valószínűleg drága lesz a titkos trafik.

SPORT. HAZENA.

S. K. Mura — S. K. Ptuj 11:2 (5:2)

Dne 8. t. m. je gostovala tukaj simpatična družina Ptuja. Tekma se je vršila v zelo neugodnem vremenu, tako da en del igrišča je bil skoraj pod vodo. Pri izbiri vrat dobi Ptuj boljše mesto in takoj po začetku igre zabije vodilni gol, katerega pa Mura v kratkem izenači. V drugom polčasu Ptuj ne pride do uspeha. Družina Ptuj je pokazala lep napredek od zadnje tekme. Mura je igrala s tremi rezervami.

* * *

Jesenski program naše hazene v M. Soboti: 22. aug. tekma z enim Zagrebačkim klubom 5. sept. tekma z Rapidom iz Maribora. 19 sept. z S. K. Ptujem in 3. oktobra s prvakom Slovenije »Ilirijo« z v zvezi z trgatveno veselico.

Inasnak egy jobb házból való ügyes fiu felvétetik **Paucies** szobafestőnél M. Sobota.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: aug. 13.

100 kg. Pšenica—Buza	Din. 265—285
» » 'Zito—Rozs	» 175—
» » Ovesz—Zab	» 140—
» » Kukorica	» 195—
» » Proszô—Köles	» 200—
» » Hajdina	» 255—
» » Szenô—Széna	» 50—80
» » Graj—Bab csres.	» 370—
» » zmésan—vegyes bab	» 150—
» » Krumpli	» 60—
» » Len, sz.—Lenmag	» —
» » Det, sz.—Lóherm.	» 2100-2500

BENKO: aug. 13.

1 kg.	III.	II.	I. prima		
Biköv. } Bika	} elősúly	6—	7—	8—	8-25
Telice } Űszô		5—	6—	7—	8—
Krave } Tehén		1-50	3—	5—	6—
Teoci } Borju			7—	8-50	
Szvinyé—Sertés		14—	14-50		
Mászt I-a—Zsirl-a.		22—	30—		
Zmôcsaj—Vaj			30—		
Spé—Szalona			25—		
Belice—Tojás 1 drb.			0.75		

Pênezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56:50
100 Kor. Budapest	= »	0.078
1 Schil. Becs	= »	8—
1 Kor. Praga	= »	1:67
1 lira	= »	2:25
Zürichben 100 Din	=	9.14 sfrk.

Értesítés.

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy szeptember 1-én Murska Sobota 64. szám alatt (Cór-féle házban) **női divat-szalont** nyitok.

A hölgyközönség szives pártfogását kérem.

Novák Stevan
női-szabó.

Megérkeztek
a legujabb őszi és téli **divatlapok!**

kaphatók

I. HAHN

papirkereskedésében M. Sobota.

GAZDÁLKODÁS.

Hogy lehet homokon nagy rozs terméseket elérni.

Hazánkban óriási kiterjedésű homok terület van, miből Prekmurjében sincsen hiány, a melynek egy jelentékeny része

leg este mindenkit a szabadba vonzott a kavicsos porondon sűrű sorokban sétálnak az emberek. A gavallér körülnézett és asszonyt kereste. Amint a forgatagban jobbra-balra tekintett, egyszerre — finom szempilláit, mint egy legyezőt lecsapva — elsuhant mellette az, akit keresett.

A férfi csatlakozni akar hozzá, de akkor vette észre, hogy az asszonynak már van társa. Kíváncsian nézett a jövevény után, egy ismert világbolygó magyar gyáros volt, akinek öltöztetésén, barna ábrázatán is meglátott, hogy messze vidékről jött. Egész életében különös ember volt; mint utazgyerek kezdte meg pályáját, s részt vett mindenben, ami a földön izgalmas: cirkuszlovás, matróz, Afrika-utazó, legionárius, oroszánvadász, farmer, majd vakmerő gyáros és szállító volt, aki ösztönének engedve, minden percében mindenét egy kártyára tette

föl. Sokszor állt közel a milliókhoz és sokszor nem volt mft ennie, de ép oly jól érezte magát a halál torkában, mint a élet forgatagában s kemény vállait nem tudta se az egyik, se a másik megtörni. Az asszony csöndesen szinte félve ment mellette, ez pedig félig lenézve, félig játszva beszélgetett vele, s csak fekete szemé mélyén égett különös fény.

A gavallér pillanat alatt átlátta a helyzetet s egy ideig tehetetlenül, le- verve sétált, a fürdőzők között. Aztán összeszedte magát, lerázta elfogultságát és egy jókedvű kisasszonyokból álló csoporthoz szegődött. De biztonsága és nyugalma ma elhagyták, egyik szemével folyton az asszonyt s a himoroszlán döllyével sétáló új gavallért nézte. Azok egy ideig még föl és alá járták a zene körül s aztán lassan a villák felé mentek.

(Vége).

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-lao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS., 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc za 1 cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din. i dávek. Pri vecskrat popúszti.

Rökopási, ki sje ne szhránijo i ne vrnejo sje poszlajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Morszka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. — Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatala posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár negyedévre belsőföldön 1. Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár: 1 cm-ként: szövegkötés és nyitár 150, rendes 1-—, aprofraetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

olyan kevés termést ad, a mely a költségek fedezésére sem elegendő. Ennek a körülménynek oka egyedül abban található fel, hogy a homok egy részt humuszban, másrészt kálival, foszforban és nitrogénban is szegény. Amennyiben sikerül valakinek ezen termés akadályozó tényezőket megszüntetni-, a mi egyáltalán nem lehetetlen-, akkor rövid idő alatt elérhetjük ezt, hogy termése meg-négyszereződik-ötszöröződik.

Ilyen eredmények elérése céljából első sorban is a homok humusz tartalmát kell fokozni. Miután pedig nincs elegendő istálló trágyánk arra, hogy ezt csupán istálló trágyával elérhessük, szükséges a nitrogént gyűjtő pilangós virágu növények termesztésének is hozzányulunk. Erre a célra egyik legalkalmasabb növény a lapos magu fehér csillagfürt, a melyet július végén, aug. elején vethetünk a tarlóba. Mindjárt aratás után alászánthatjuk a tarlót s beboronáljuk, azután várunk egy kis esőre akár aug. végéig is. Eső után azonnal elvetjük a csillagfürt magját lehetőleg vetőgép segítségével, 80—90 kg magot számítva kat. holdanként. Kedvező időjárás esetén a mag csakhamar csírázásnak indul, s a csillagfürt 1 m. magasra is megnő es októberben kezd virágozni, így azután november közepe táján szántjuk alá.

Mikor először vetünk csillagfürtöt valamelyek homok területre, az rendszerint gyengén sikerül, mert a talajból hiányzanak azok a bakteriumok a melyeket a csillagfürt szükségét abból a célból, hogy segítségével a levegőből nitrogént köthessen le, ezen legértékesebb növényi tápláló anyagot. A második harmadik termelés már sokkalta jobban sikerül, s az első is jobb lesz, ha előzőleg egy kevés istálló trágyát adtunk a talajnak.

A pilangós virágu növények azonban csak humuszban és nitrogénban gazdagítják a talajt. Nagy termések elérése azonban foszforra és kálira is szükségük van a növényeknek; miután pedig ezek a tápláló anyagok is hiányzanak a homok talajból, mesterségesen, káliszuperfoszfáttal kell azokat a talajba juttatni. A csillagfürt mag elvetése előtt tehát a még alászánthatlan talajra 2 q káli szuperfoszfátot vagy vagy szuperfoszfát és kálimutrágát kell kihinteni kat. holdanként. Ez a tápláló anyag mennyiség a csillagfürt termését is javítja, de kárba ez által semmi sem vész, mert

hiszen magát a csillagfürtöt is alászántjuk, s így az általa kivont tápláló anyagokat ismét talajba juttatják, hogy azok a csillagfürt után következő növények által használtassanak fel.

Ezen eljárás által a művelti növényeket is mélyebben gyökerezővé tesszük, mert a csillagfürt karó gyökere lyukat fur a talaj mélyebb rétegébe a hová a csekélyebben gyökerező növények gyökerei is lehatolván, a mélyebb rétegben mindig jelenlevő vízmennyiséget kihasználja, s így a szárazság káros hatásának nincs annyira kitéve.

Ha ezen eljárást minden 2. 3. évben ismételjük, akkor rövid néhány év alatt termés átlagainkat rendkívüli módon megjavítjuk, a mely körülmény nemcsak az egyesekre bir jelentőséggel, de ha mindenki követné, nagy jelentőséggel birna az egész ország vagyonosadására is.

Mlinske knjige

! Trgovske knjige !
! Pergament papir !
! Creppapir !
Pisemski in kancelarski papir
se dobi na veliko in na malo
p r i
I. HAHN
Murska Sobota.

Oddá sje hi'za

v M. Szoboti posztávlana leta 1922., moderna, z vszemi za málo familijo potrebnimi lokáli. Mesetarje sje honorarajo. Zvé sje: **PREKMURSKA TISKARNÁBAN** megtudható feltételek mellett M. Sobotában egy 1922-ben épült csinos, kisebb család részére minden mellékhelyiséggel berendezett ház eladó. — Közvetítők díjaztatnak.

Naznanilo.

Naznányam p. občinsztvi, ka szam moja trgovino rászíro z manufakturnim blágom. Z málim dobicskom bódem odávao po fál ceni najbögse plátno vszê vrszt, kak plátno za szrakice, oblêko, róbce, za blazine, kaktüdi vszê vrszt krátko blágo, stofe, ceige itd. Proszim záto, da me pri toj priliki obiscsete i od nisziki cén sje oszebno zogvüsate.

Z postüvanyom:

SKERLÁK VILMOS
trgovc v Moscsanci.

Egy jó karban levő
motorbicikli
jutányos áron eladó, ugyan-
ott férfi vagy női bicikli
kölcson kapható, órákra vagy
egész napra.

P. FLISAR műszaki üzete
Berger-ház (főtér)
MURSKA SOBOTA.

EDNA

mlatilna garnitura

! 6 HP, nôva z mlá-
tidvov sje vugodno !
! oddá. — Vecs v

Prekmurszki Tiskarni
MURSKA SOBOTA.

Mlinarszki vucenec

sje taki gorivzeme pri
Mlin Puconci
molnár inasnak erősebb fiu
felvétetik.

Jobb házból való fiut
nyomdász tanoncnak

felvesz Prekmurska Tiskarna
Murska Sobota.

Z bogše hiže mladenec se za
vučenca (inaša)
gori vzeme v **PREKMURSKI**
TISKARNI v Murski Soboti.

Vsáki práznik, nedelo, četvr-
tek in soboto koncert. Svira
ciganska godba **BARANYA**.

Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütör-
tökön koncert. Játszik **BARANYA**.

VELIKA **Meolic** NAC-Y
KAVARNA KÁVÉHÁZ

Ne sajnálja az időt

se a fáradtságot és győződjön meg szemé-
lyesen, hogy a legszebb Párisi és
Bécsi kalapmodelok és kalapudonsá-
gok legjutányosabb árban csak **A. KI-
RÁLY** dívatáru kereskeésébe kaphatók.
Szalma kalapok backfischok részére 50
120 Din.-ig, szalma kalapok hölgyek
részére 75—175 Din.-ig. Szalmakala-
pok gyermekek részére 40—65 Din.-ig.
Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt
elkészülnek. Mindenemü kalap alakítá-
sok úgy mint formáztatás, átvarás és
festés a legpontosabbn és a legolcsób
árban készítetik. Ugyan itt nagy vá-
laszték női és gyermek harisnyákban,
kötények, bluzok pipere czikkek min-
denemü kötött áruban. Állandóan nagy
választék megtekinthető, minden vétel-
kényszer nélkül.

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!
A. KIRÁLY
trgovina s klo'uki, perilom in kratkim blágom
MURSKA SOBOTA (főrtér Berger-féle ház.)

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da bom imel
že za prihodnjo šolsko leto v zalogi

šolske knjige

za gimaazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem,
učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri več-
jem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami
v MURSKI SOBOTI.

K odaji je

v Murski Soboti

lepa zidana hiža, obsztojécsa
z 4 szobe, kühnya, spajz i
mala klet, velki ográd za
zelenjavo i szadovnim drev-
jom. — Pozvediti pri

trgovci **CZİPOTH VIKTOR** kereskedőnél
Murska Sobota.

Eladó

Murszka Szobotában

szép családi ház, mely áll 4
szoba, konyha, éléskamra és
kis pincéből. A házhoz szép
nagy veteményes kert sok
gyümölcsfával tartozik. —
Érdeklődni lehet